

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ ЗА ПІДСУМКАМИ ДОСЛІДЖЕННЯ
«Аналіз доступності, чутливості до конфліктів
та перспектив розвитку
міжмуніципальних соціальних послуг
у пілотних громадах»
В ЧАСТИНІ АНАЛІЗУ ІНКЛЮЗІЇ В ОСВІТІ

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ ЗА ПІДСУМКАМИ ДОСЛІДЖЕННЯ

«Аналіз доступності, чутливості до конфліктів та перспектив розвитку міжмуніципальних соціальних послуг у пілотних громадах»

В ЧАСТИНІ АНАЛІЗУ ІНКЛЮЗІЇ В ОСВІТІ

Реалізовано в рамках Проєкту USAID «ГОВЕРЛА»

Підготували:

Боженко Галина
Борова Ганна
Корнеева Оксана
Митрохін Сергій

Зміст

Методологія проведення аналізу інклюзії в освіті	3
Індивідуальний показник доступності закладів соціальної роботи, що прийняли участь в обстеженні	
Рівненська область.....	3
Волинська область.....	6
Полтавська область.....	9
Житомирська область.....	10
Закарпатська область.....	12
Львівська область.....	14
Одеська область.....	16
Визначення пріоритетних напрямів розвитку інклюзії в загальноосвітніх навчальних закладах та закладах дошкільної освіти	
Заклади дошкільної освіт.....	21
Загальноосвітні навчальні заклади	24
Додаткові корисні джерела	29

Методологія проведення аналізу інклюзії в освіті

Метою дослідження в частині аналізу інклюзії в освіті стала:

- **Фізична доступність закладів освіти для осіб/дітей з інвалідністю та маломобільних груп населення.** Основні аспекти аналізу включають: архітектурна доступність (входи та виходи, внутрішні приміщення), навчальні приміщення, зони загального користування, транспортна доступність тощо.
- **Визначення пріоритетних напрямів розвитку інклюзії в загальноосвітніх навчальних закладах та закладах дошкільної освіти.** Задля розуміння шляхів забезпечення рівних можливостей навчання та всебічного розвитку дітей з особливими освітніми потребами шляхом створення безбар'єрного середовища, підвищення кваліфікації педагогів, впровадження інноваційних методик та сприяння соціальній інтеграції.

Для збору даних використано форми:

<https://www.surveymonkey.com/r/RBJXFPP> - Визначення пріоритетних напрямів розвитку інклюзії (батьки/діти) ЗДО;

<https://www.surveymonkey.com/r/BGRBVFF> - Визначення пріоритетних напрямів розвитку інклюзії (батьки/діти) школи;

<https://www.surveymonkey.com/r/5VPRTXP> - Інклюзія в освіті опитування вчителів шкіл;

<https://www.surveymonkey.com/r/LQ7HVQR> - Інклюзія в освіті опитування вихователів ЗДО.

Фізична доступність закладів освіти для осіб/дітей з інвалідністю та маломобільних груп населення.

Індивідуальний показник доступності закладів соціальної роботи, що прийняли участь в обстеженні

Рівненська область

Громада	Назва об'єкту	Показник доступності	Короткий експертний висновок нагальних потреб, щодо підвищення рівня доступності.
Білокриницька сільська ТГ	Білокриницький ліцей	35,1	Облаштувати територію для користування особами з інвалідністю, включаючи майданчик перед входом, захист пандуса та сходів від атмосферних опадів. Пристосувати вхідну групу згідно зі стандартами ДБН для людей з інвалідністю. В приміщенні передбачити систему візуальної інформації та встановити звукові маячки-сигналізатори для вхідних груп. Встановити таблички з номерами кабінетів та їх призначенням, а також обладнати інклюзивний санвузол відповідно до вимог ДБН. Забезпечити сходи поручнями по обидві сторони, а біля входу встановити кнопку виклику персоналу.

Білокриницька сільська ТГ	КЗ Шубківський заклад дошкільної освіти дитячий садок загального типу	21,6	Облаштувати прилеглу територію для користування людей з інвалідністю, пандус та сходи захистити від атмосферних опадів. Пристосувати вхідну групу згідно ДБН, на склі вхідних дверей нанести яскраве маркування, встановити протиударною смугу внизу. Обладнати елементами доступності запасний вихід, влаштувати покажчики шляхів евакуації та світло звукові сигналізатори. В приміщенні передбачити систему візуальної інформації, влаштувати звукові маячки сигналізатори при вхідних групах до об'єкту. Встановити таблички з номером кабінету та їх призначення, Встановити ТЕ, поручні по обидвох боків сходів, влаштувати біля входу кнопку виклику персоналу, влаштувати інклюзивний санвузол згідно ДБН, встановити кнопку виклику та поручні та пісуар. Встановити в закладі кнопку виклику персоналу для людей з інвалідністю.
Гоцанська селищна ТГ	Гоцанський ліцей	40,5	Облаштувати прилеглу територію для людей з інвалідністю, влаштування покажчики шляхів евакуації та світло звукові сигналізатори, передбачити систему візуальної інформації, влаштувати звукові маячки сигналізатори при вхідних групах, таблички з номером кабінету та призначенням, встановити ТЕ, кнопку виклику персоналу на вхідній групі, дообладнати інклюзивного санвузла згідно ДБН
Здолбунівська міська ТГ	Здолбунівський ліцей № 6	28,4	Необхідно облаштувати вхідну групу згідно ДБН, обладнати елементи доступності додаткового виходу, влаштування покажчики шляхів евакуації та світло звукові сигналізатори, передбачити систему візуальної інформації, встановити звукові маячки сигналізатори при вхідних групах, встановити таблички з номером кабінету та призначенням, встановити ТЕ Необхідна зона паркування, пандус, інклюзивні туалети відповідно ДБН, вхідна група, згідно ДБН, заміна поручнів на сходах, пішохідні рухи потрібно облаштувати.

Клесівська селищна ТГ	Клесівський ліцей	28,4	Облаштувати прилеглу територію для людей з інвалідністю, над пандусом облаштувати навіс, на дверях нанести яскраве маркування, протиударною смугу обладнати, обладнати елементами доступності запасний вихід, передбачити систему візуальної інформації, влаштувати звукові маячки сигналізатори на вході, таблички з номером кабінету та призначенням, встановити ТЕ, встановити кнопку виклику персоналу, дообладнати інклюзивного санвузла згідно ДБН, влаштувати одне місце обслуговування, для осіб з інвалідністю.
Клесівська селищна ТГ	Заклад дошкільної освіти №4 "Дзвіночок"	27	Підготувати прилеглу зону для людей з інвалідністю, включаючи майданчик перед входом, пандус та сходи, щоб захистити від погодних умов. Пристосувати вхід згідно зі стандартами для інвалідів, маркуючи вхідні двері та встановлюючи протиударну смугу. Забезпечити запасний вихід з покажчиками евакуації та сигналізацією. Встановити систему візуальної інформації та звукові сигнали всередині приміщення. Розмістити таблички з номерами кабінетів, технічні засоби зв'язку та поручні на сходах. Встановити кнопку виклику персоналу та обладнати інклюзивний санвузол з урахуванням стандартів. Встановити в закладі кнопку виклику персоналу для інвалідів та організувати зручне обслуговування для них.
Костопільська міська ТГ	КЗ позашкільної освіти «ЦДЮТ» КМР	23,0	На даний момент в будівлі 2-3 поверх недоступно для людей з інвалідністю, потрібно обладнати вхідну групу, сходи, всі двері, туалети, згідно ДБН, обладнати тактильними елементами та звуковими сигналами приміщення
Острозька міська ТГ	ДНЗ №2 "Веселка"	32,4	Облаштувати прилеглу територію для людей з інвалідністю, облаштувати пандусом згідно норм ДБН, сходи та пандус захистити від атмосферних опадів, на дверях нанести яскраве маркування та протиударну смугу вниз, обладнати елементи доступності альтернативний вихід, облаштувати світло- звукові сигналізатори, в приміщенні обладнати системи візуальної інформації, облаштувати звукові світлові сигналізатори, таблички з номерами кабінетів, нанесення тактильних елементів зовні та всередині будівлі, встановити по обидві сторони сходів поруччя, кнопку виклику персоналу переставити нижче, облаштувати санвузли для осіб з інвалідністю згідно норм ДБН

Радивилівська міська ТГ	ДНЗ №1 "Сонечко"	27,0	В садочку облаштувати майданчики та прилеглу територію, звукові маячки-сигналізатори, альтернативний вихід обладнати елементи доступності, влаштувати пандус, маркування на вхідній групі, системи візуальної інформації, нанесення ТЕ всередині будівлі та зовні. Необхідно встановити кнопку виклику персоналу, облаштувати інклюзивного санвузла та встановити покажчики шляхів евакуації.
Рокитнівська селищна ТГ	КЗ Дитяча музична школа	29,7	Привести вхідну зону у відповідність з стандартами для людей з інвалідністю, встановивши на вхідних дверях яскраве маркування та протиударну смугу внизу. Забезпечити наявність запасного виходу з необхідними засобами доступності, розмістивши покажчики шляхів евакуації та сигналізатори світла і звуку. У приміщенні передбачити систему візуальної інформації і розмістити звукові сигнали для сповіщення про вхідні групи. Встановити таблички з номерами кабінетів та їх призначеннями, а також забезпечити наявність телефонної експлуатації та встановити кнопку виклику персоналу біля входу. Адаптувати інклюзивний санвузол відповідно до стандартів ДБН, влаштувавши кнопку виклику та поручні, і забезпечити наявність пісуару.
Рокитнівська селищна ТГ	Рокитнівський ліцей №1	28,4	Необхідне облаштування прилеглої зони для користування особами з інвалідністю, встановити пандус та захист сходів від опадів. Адаптувати вхідну зону відповідно до ДБН для осіб з інвалідністю, нанести яскраве маркування на дверях та встановити протиударну смугу. Обладнати запасний вихід елементами доступності, встановити покажчики шляхів евакуації та сигналізатори. У приміщенні передбачити систему візуальної інформації та звукові сигнали для сповіщення про вхідні групи. Розмістити таблички з номерами кабінетів, встановити необхідне обладнання, поручні та кнопку виклику персоналу. Облаштувати інклюзивний санвузол, у якому буде встановлена кнопка виклику, поручні та пісуар.

Волинська область

Громада	Назва об'єкту	Показник доступності	Короткий експертний висновок нагальних потреб, щодо підвищення рівня доступності.
Боратинська сільська ТГ	Боратинський ліцей Боратинської сільської ради	33,8	Передбачити розмітку яка позначає місця стоянки транспортних засобів, які перевозять осіб з інвалідністю чи на яких встановлено розпізнавальний знак "Водій з інвалідністю", або табличка до дорожнього знаку "Місце для стоянки" - "Особи з інвалідністю". Встановити пандус згідно норм ДБН, Передбачити відповідність туалетів для осіб з інвалідністю згідно норм ДБН, встановлення ТЕ в закладі інженерне рішення щодо доступу на другий поверх осіб з інвалідністю.
Боратинська сільська ТГ	Комунальний заклад загальної середньої освіти Гіркополонський ліцей Боратинської сільської ради	41,9	Передбачити розмітку яка позначає місця стоянки транспортних засобів, які перевозять осіб з інвалідністю чи на яких встановлено розпізнавальний знак "Водій з інвалідністю", або табличка до дорожнього знаку "Місце для стоянки" - "Особи з інвалідністю". Передбачити відповідність туалетів для осіб з інвалідністю згідно норм ДБН, встановлення ТЕ в закладі та інженерне рішення щодо доступу до другого поверху осіб з інвалідністю.
Боратинська сільська ТГ	Баївський ліцей Боратинської сільської ради	39,2	В закладі присутні елементи інклюзії, та необхідно додати облаштування розмітку яка позначає місця стоянки транспортних засобів, які перевозять осіб з інвалідністю, реконструкція туалетів згідно норм ДБН, та інженерне рішення щодо доступу до другого поверху осіб з інвалідністю, облаштувати рух по закладу осіб з інвалідністю-інженерне рішення щодо подолання сходів на шляху руху.
Вишнівська сільська ТГ	Дошкільний навчальний заклад Вишнівський ЗДО	27,0	Вхідну групу, інклюзивні туалети потрібно обладнати згідно норм ДБН, встановити ТЕ, альтернативний вихід обладнати елементами доступності. Пороги вище 0,02 м прибрати з шляхів руху по будівлі. Захистити пандус та сходи від атмосферних опадів.
Вишнівська сільська ТГ	Опорний заклад Вишнівський ліцей	23,0	Обладнати вхідну групу пандусом або підйомним пристроєм для осіб з інвалідністю, на шляхах пішохідних рухів прибрати пороги більше 0,02м. Туалети потрібно обладнати згідно норм ДБН, встановити ТЕ, альтернативний вихід обладнати елементами доступності

Володимир-Волинська міська ТГ	Ліцей №2 Володимирської міської ради	33,8	Вхідну групу (пандус , сходи – обладнати поручнями з двох сторін, кнопка виклику персоналу) та інклюзивний туалет обладнати згідно норм ДБН. По шляхам руху прибрати бордюри більше 0,02 м Обладнати ТЕ. Потребує інженерного рішення на з доступністю осіб з інвалідністю на другий поверх .
Горохівська міська ТГ	Горохівський ліцей №2 м.Горохів	33,8	Заклад потребує внутрішні пандуси, а також інженерне рішення, щодо доступності верхніх поверхів. Облаштування туалетних кімнат відповідно норм ДБН. Облаштування зони паркування, нанесення ТЕ та маркування.
Зимнівська сільська ТГ	Гімназія с.Бубнів філія опорного с.Зимне	23,0	Вхідну групу (пандус побудувати, сходи – обладнати поручнями з двох сторін, кнопка виклику персоналу) та інклюзивний туалет обладнати згідно норм ДБН. Потребує інженерного рішення на з доступністю осіб з інвалідністю на другий поверх. Обладнати ТЕ. Альтернативний вихід обладнати елементами доступності.
Ківерцівська міська ТГ	Ківерцівський центр позашкільної освіти	23,0	Передбачити розмітку яка позначає місця стоянки транспортних засобів, які перевозять осіб з інвалідністю чи на яких встановлено розпізнавальний знак "Водій з інвалідністю", або табличка до дорожнього знаку "Місце для стоянки" - "Особи з інвалідністю". Переобладнати вхідну групу, туалети згідно норм ДБН, встановити ТЕ та передбачити інженерне рішення щодо доступу на другий поверх осіб з інвалідністю.
Локачинська селищна ТГ	Заклад дошкільної освіти смт Локачі	29,7	Передбачити розмітку яка позначає місця стоянки транспортних засобів, які перевозять осіб з інвалідністю чи на яких встановлено розпізнавальний знак "Водій з інвалідністю", або табличка до дорожнього знаку "Місце для стоянки" - "Особи з інвалідністю". Обладнати ТЕ Вхідну групу(двері, пандус обладнати поручнями з двох сторін, кнопка виклику персоналу) та інклюзивний туалет обладнати згідно норм ДБН. По шляхам руху прибрати бордюри більше0,02м. Альтернативний вихід обладнати елементами доступності.
Любешівська селищна ТГ	Заклад дошкільної освіти №3 «Ясла-садок «Сонечко»	23,0	Передбачити розмітку яка позначає місця стоянки транспортних засобів, які перевозять осіб з інвалідністю чи на яких

			встановлено розпізнавальний знак "Водій з інвалідністю", або табличка до дорожнього знаку "Місце для стоянки" - "Особи з інвалідністю" Вхідну групу потрібно обладнати пандусом, , інклюзивні туалети згідно норм ДБН, встановити ТЕ та передбачити інженерне рішення щодо доступу на другий поверх осіб з інвалідністю.
Любешівська селищна ТГ	Опорний заклад загальної середньої освіти «Люб'язівський ліцей»	27,0	Передбачити розмітку яка позначає місця стоянки транспортних засобів, які перевозять осіб з інвалідністю чи на яких встановлено розпізнавальний знак "Водій з інвалідністю", або табличка до дорожнього знаку "Місце для стоянки" - "Особи з інвалідністю". Переобладнати вхідну групу, інклюзивні туалети та альтернативний вихід згідно норм ДБН, встановити ТЕ та передбачити інженерне рішення щодо доступу на другий поверх осіб з інвалідністю
Шацька селищна ТГ	Шацький ліцей	28,4	Вхідну групу , інклюзивні туалети потрібно обладнати згідно норм ДБН, встановити ТЕ, альтернативний вихід обладнати елементами доступності. Пороги вище 0,02 м прибрати з шляхів руху по будівлі.
Шацька селищна ТГ	Світязький ліцей	24,3	Передбачити розмітку яка позначає місця стоянки транспортних засобів, які перевозять осіб з інвалідністю чи на яких встановлено розпізнавальний знак "Водій з інвалідністю", або табличка до дорожнього знаку "Місце для стоянки" - "Особи з інвалідністю". Оснащення пандусами, зниженням бордюрів. Вхідну групу, інклюзивні туалети потрібно обладнати згідно норм ДБН, встановити ТЕ, альтернативний вихід обладнати елементами доступності. Пороги вище 0,02 м прибрати з шляхів руху по будівлі.

Полтавська область

Громада	Назва об'єкту	Показник доступності	Короткий експертний висновок нагальних потреб, щодо підвищення рівня доступності
Диканська сільська ТГ	ДНЗ Сонечко та інклюзивний центр	29,7	Будівля потребує облаштування вхідної зони згідно норм ДБН, нанесення маркування на ТЕ, обладнанням паркувальної зони з маркуванням, обладнанням приміщення вбиральні відповідно до норм ДБН.

Миргородська міська ТГ	Заклад дошкільної освіти No2 Оленка	31,1	Будівля потребує облаштування вхідної зони згідно норм ДБН, нанесення маркування на ТЕ, обладнанням паркувальної зони з маркуванням, обладнанням приміщення вбиральні відповідно до норм ДБН.
Сенчанська сільська ТГ	ОЗ Вирішальненська ЗОШ I-III ст.	55,4	Будівля після ремонту , на 600 дітей зараз 200 дітей. Будівля потребує облаштування вхідної зони згідно норм ДБН, нанесення маркування на ТЕ, обладнанням паркувальної зони з маркуванням, обладнанням приміщення вбиральні відповідно до норм ДБН.
Сенчанська сільська ТГ	ЗДО ясла-садок «Ромашка»	25,7	Будівля потребує облаштування вхідної зони згідно норм ДБН, нанесення маркування на ТЕ, обладнанням паркувальної зони з маркуванням, обладнанням приміщення вбиральні відповідно до норм ДБН.
Оржицька сільська ТГ	ОЗ „Оржицька ЗОШ 1-3 ступенів ім. Івана Франка	32,4	Будівля потребує облаштування вхідної зони згідно норм ДБН, нанесення маркування на ТЕ, обладнанням паркувальної зони з маркуванням, обладнанням приміщення вбиральні відповідно до норм ДБН.

Житомирська область

Громада	Назва об'єкту	Показник доступності	Короткий експертний висновок нагальних потреб, щодо підвищення рівня доступності
Звягельська міська ТГ	Гімназія №10	52,2	Заклад потребує інклюзивного інженерного рішення вхідної зони, встановлення підйомнику. необхідно провести реконструкцію прилеглої території облаштувати паркомісце для осіб з інвалідністю. Приділити увагу облаштуванню ТЕ.
Іршанська селищна ТГ	Іршанський ліцей	31,1	Двоповерхова будівля закладу потребує проведення інклюзивного облаштування вхідної зони (встановлення пандусів). Облаштування туалетних кімнат відповідно норм ДБН. Встановлення ТЕ. Облаштування зони паркування. Елементи інклюзії відсутні.

Іршанська селищна ТГ	Заклад дошкільної освіти "Білочка"	60,8	В закладі наявні елементи інклюзії, проведено реконструкцію. Наразі необхідно провести роботи: покриття пандусу вхідної зони, облаштування зони паркування, часткове оновлення пішохідних шляхів до будівлі, заміна вхідної двері до туалетної кімнати відповідно норм ДБН (прибрати з кімнати зайві предмети).
Любарська селищна ТГ	Любарський ліцей №2	43,2	Заклад потребує облаштування туалетних кімнат відповідно норм ДБН. Необхідне інженерне рішення, щодо підйому на другий поверх. Пандус вхідної зони потребує реконструкції (поруччя по два боки).
Тетерівська сільська ТГ	Денишівський ліцей імені В.Г. Бондарчука	58,1	В закладі проведено роботи з інклюзивної доступності, потребує доопрацювання, заміна полотен внутрішніх дверей та ремонт туалетної кімнати. Нанести розмітку зони паркування, встановити таблички відповідно норм ДБН, кнопка виклику (тактильна). Потребує інженерного рішення, щодо доступності другого поверху (гідравлічний підйомник/ похилий підйомник).
Тетерівська сільська ТГ	Тетерівський ліцей	47,3	В закладі проведено фасадну реконструкцію, встановлено пандуси (частково потребують виправлення) Заклад потребує облаштування туалетних кімнат відповідно норм ДБН. Встановлення ТЕ, нанесення маркування.
Хорошівська селищна ТГ	Хорошівський ліцей №1	32,4	Наразі в закладі проведено ремонтні роботи (фасад, вікна двері, туалети), проте не враховані елементи доступності. Заклад потребує встановлення підйомнику або пандусу вхідної зони, облаштування туалетної кімнати відповідно норм ДБН, встановлення ТЕ та нанесення маркування.
Черняхівська селищна ТГ	Черняхівський ліцей №2	55,4	Заклад потребує облаштування зони паркування, встановлення внутрішніх пандусів, інженерного рішення, щодо доступності другого поверху, облаштування туалетних кімнат відповідно норм ДБН. Нанесення маркування, ТЕ,

			облаштування аварійного виходу відповідно норм.
Черняхівська селищна ТГ	Черняхівський ліцей №1	60,8	В закладі проведено реконструкцію фасаду та прилеглої території з елементами інклюзії. Потребує інженерного рішення, щодо доступності другого поверху. Облаштування туалетних кімнат відповідно норм ДБН.
Чуднівська міська ТГ	КЗ "Чуднівський ліцей"	32,4	Заклад потребує оновлення вхідної зони (сходи, пандус), облаштування аварійного виходу відповідно норм ДБН, реконструкцію прилеглої території із нанесенням маркування та встановленням ТЕ. Облаштування інклюзивної туалетної кімнати.

Закарпатська область

Громада	Назва об'єкту	Показник доступності	Короткий експертний висновок нагальних потреб, щодо підвищення рівня доступності.
Білівська сільська ТГ	Білівський ЗДО №1	39,7	Будівля садочку доглянута але не є інклюзивною, має незручні коридори вузькі двері та має всередині поруччя на сходах лише з однієї сторони. Потребує переобладнання санвузлів нанесення маркування, встановлення пандусів та поруччя у вхідну зону.
Білівська сільська ТГ	Луківський ЗДО	33,3	Будівля садочка одноповерхова. Потребує пандус у вхідну зону на прилеглу територію та відкидний у вхідну зону будівлі. Необхідне облаштування туалетної кімнати відповідно норм ДБН та нанесення маркування.
Білівська сільська ТГ	Ліцей с. Імстичово	35,9	Потребує облаштування санвузлів відповідно норм ДБН. Необхідне встановлення пандуса, сходоходу на другий поверх та маркування паркомісць.
Буштинська селищна ТГ	Буштинський ЗДО 2	37,2	Потребує облаштування туалетних кімнат відповідно норм ДБН, нанесення маркування та ТЕ, проведення реконструкції пішохідних доріжок та встановлення пандусу.

Буштинська селищна ТГ	Буштинський ліцей	48,7	Потребує встановлення пандусу, підйомнику, облаштування туалетних кімнат відповідно норм ДБН. Нанесення маркування та ТЕ.
Великобичківська селищна ТГ	ЗЗСО 1 (ліцей) смт. Кобилецька Поляна, вул. Павлюка, 112	25,6	Будівля стара радянська, але потребує переробки всього, немає дорожнього покриття, немає пандуса, немає маркування та сучасного санвузла.
Горінчівська сільська ТГ	Монастирецький ліцей	44,9	Будівля в доглянутому гарному стані обслуговує близько 30 інклюзивних дітей громади. Потребує ліфт, пандус та дообладнати санвузли. Маркування та парко місця.
Горінчівська сільська ТГ	Березівський ліцей	37,2	Заклад потребує облаштування прилеглої території та вхідної зони, облаштування пандусом, паркувальної зони, реконструкції туалетних кімнат відповідно норм ДБН, нанесення маркування з використанням ТЕ.
Довжанська сільська ТГ	ЗДО С Довге	47,4	Будівля знаходиться на окремій відгородженій території, має гарну прилеглу територію але немає зони паркування та маркировки. Потребує маркування та переробки санвузла відповідно норм ДБН, встановлення пандусу.
Іршавська міська ТГ	Іршавська міська ДЮСШ (спортивна школа)	25,6	Заклад потребує оновлення вхідної зони (тротуар від дороги до закладу) встановлення пандусу, реконструкція всього закладу відповідно норм ДБН. Немає заїзду. В закладі є басейн та кімната психологічного розвантаження для спортсменів.
Міжгірська селищна ТГ	Ліцей 1 (приміщення їдальні)	5,1	Покинута будівля, наявна велика асфальтована територія, Інклюзивна реконструкція може бути проведена, територія закладу відповідає.

Полянська сільська ТГ	Плоськівський ліцей	48,7	Заклад потребує встановлення пандусу вхідної зони, реконструкцію туалетної кімнати відповідно норм ДБН, нанесення маркування та ТЕ, облаштування зони парковки (територія наявна).
Полянська сільська ТГ	Голубинський ЗДО	46,2	В закладі є інклюзивна група з 1 дитиною. З вересня буде ще 2 дітей, одна дитина потребує візочка. Будівля потребує підйомник або пандус, тож обладнати санвузли відповідно норм ДБН та маркування.
Полянська сільська ТГ	Полянський заклад дошкільної освіти	46,2	Заклад потребує встановлення пандусів, туалетні кімнати свіжого ремонту, без елементів інклюзії, нанесення маркування та встановлення ТЕ.
Полянська сільська ТГ	Полянський ліцей Полянської сільської ради	52,6	Потребує облаштування пандусами є декілька входів (треба інженерне рішення) або підйомник, облаштування санітарних кімнат відповідно норм ДБН, ТЕ та маркування.
Ясінянська селищна ТГ	ЗСО Ясінянська школа	39,7	Доглянута будівля потребує облаштування туалетних кімнат відповідно норм ДБН, нанесення маркування, встановлення ТЕ, облаштування зони паркування.
Ясінянська селищна ТГ	ЗДО смт Яси0в	1	Покинута будівля, наявна лише територія, на якій є можливість облаштування ЗДО, наявна висока потреба у громаді.

Львівська область

Громада	Назва об'єкту	Показник доступності	Короткий експертний висновок нагальних потреб, щодо підвищення рівня доступності.
Бродівська міська ТГ	Комунальний заклад "Бродівська початкова школа №1"	42,3	Історична будівля, потребує встановлення пандуса, облаштування туалетних кімнат відповідно норм ДБН, нанесення маркування.
Золочівська міська ТГ	Загальноосвітня школа №2	46,2	Заклад потребує облаштування туалетних кімнат відповідно норм ДБН, встановлення внутрішнього пандусу, облаштування зони паркування.

Золочівська міська ТГ	Дошкільний навчальний заклад № 4 "МАЛЯТКО"	32,1	Заклад потребує встановлення пандусу у вхідній зоні на територію, внутрішні пандуси, облаштування туалетних кімнат відповідно норм ДБН, проведення інклюзивної реконструкції прилеглої території.
Жидачівська міська ТГ	ЗДО «Дивосвіт»	61,5	Ресурсна кімната закладу знаходиться на 2 поверсі, необхідне встановлення ліфту або сходоходу.
Жидачівська міська ТГ	Жидачівський ЗЗСО І-ІІІ ст. №2	67,9	Необхідне встановлення підйомника на 2 поверх, маркування та ТЕ
Сокільницька сільська ТГ	Годовицький ліцей, майданчик та ресурсна кімната	44,9	Заклад потребує облаштування туалетної кімнати відповідно норм ДБН, зони паркування та ТЕ.
Козівська сільська ТГ	Козівській опорний заклад загальної середньої освіти ліцей ім. В. Гаврилко	28,2	Потребує оснащення пандусом у вхідній зоні, нанесення маркування та ТЕ, також облаштування туалетної кімнати відповідно норм ДБН.
Оброшинська сільська ТГ	Заклад дошкільної освіти "Троянда" с. Оброшине	25,6	Заклад потребує реконструкції відповідно норм ДБН, обладнання паркувальної зони, проведення інклюзивної реконструкції прилеглої території.
Добротвірська селищна ТГ	Загальноосвітня школа І -ІІІ с. Добротвір	53,8	Необхідно оснащення пандусом, реконструкція туалетної кімнати відповідно норм ДБН, нанесення маркування та ТЕ.
Добротвірська селищна ТГ	Добротвірський ЗДО №1 «Струмочок»	44,9	Заклад потребує встановлення пандусу у головну вхідну зону, облаштування підйомником, реконструкція туалетної кімнати відповідно норм ДБН.

Одеська область

Громада	Назва об'єкту	Показник доступності	Короткий експертний висновок нагальних потреб, щодо підвищення рівня доступності.
Арцизька міська ТГ	Кам'янський ліцей з початковою школою та гімназією Арцизької міської ради	52,7	Будівля потребує інженерне рішення доступності на другий поверх осіб з інвалідністю, до обладнати вхідну групу згідно норм ДБН, реконструкції туалетів для осіб з інвалідністю згідно норм ДБН, до обладнати сходи всередині та зовні згідно норм ДБН
Арцизька міська ТГ	Арцизький ліцей № 4 з початковою школою та гімназією Арцизької міської ради	48,6	Обладнати вхідну групу 2 будівлі згідно норм ДБН, сходи, туалети для осіб з інвалідністю обладнати згідно норм ДБН (передбачити повністю реконструкцію існуючих туалетів під інклюзивні норми.
Балтська міська ТГ	Балтський ліцей №1 імені Олеса Гончара Балтської міської ради Одеської області	32,4	Заклад потребує будівлі туалетів згідно норм ДБН, обладнати ТЕ, обладнати елементами доступності запасний вихід, облаштувати прилеглу територію по шляхам руху доступністю для маломобільних груп населення
Болградська міська ТГ	Виноградівський ліцей імені О.О. Банева Болградської міської ради	43,2	Потрібно обладнати вхідні групи в будівлю згідно ДБН, пішохідні рухи в середині приміщення обладнати доступністю, так як зараз є багато сходів на шляхах руху і вони заважають вільному руху осіб з інвалідністю. Потрібно побудувати туалет для осіб з інвалідністю згідно ДБН, також обладнати сходи згідно ДБН та передбачити інженерне рішення доступності з першого на другий поверх.
Визирська сільська ТГ	Кордонська гімназія Визирської сільської ради	41,9	Обладнати вхідну групу згідно норм ДБН (поручні біля сходів, кнопка виклику, пандус, фіксатори на дверях, додаткові зручні горизонтальні ручки), побудувати туалет для осіб з інвалідністю згідно норм ДБН, обладнати доступністю запасний вихід, передбачити доступність до сховища осіб з інвалідністю

Визирська сільська ТГ	Дмитрівська гімназія Визирської сільської ради	24,3	Облаштувати вхідну групу згідно норм ДБН, побудувати туалет для осіб з інвалідністю згідно норм ДБН, прибрати пороги по шляхам пішохідного руху в середній будівлі, облаштувати доступність до сховища осіб з інвалідністю
Визирська сільська ТГ	Любодільська гімназія Визирської сільської ради	36,5	Передбачити по шляхам руху до будівлі та всередині будівлі доступність осіб з інвалідністю, побудувати туалет для осіб з інвалідністю згідно норм ДБН, обладнати вхідну групу згідно норм ДБН
Визирська сільська ТГ	Калинівська гімназія	37,8	Обладнати вхідну групу(пандус, сходи, кнопкою виклику,) вхідну групу згідно норм ДБН, обладнати туалет для осіб з інвалідністю згідно норм ДБН, шляхи руху обладнати доступністю до виходів та туалетів- прибрати пороги та обладнати доступністю запасний вихід
Доброславська селищна ТГ	Доброславський ліцей опорний заклад освіти	40,5	Передбачити інженерне рішення доступності осіб з інвалідністю до актового залу другий поверх, обладнати зони паркування та побудувати туалет згідно ДБН, вхідну групу обладнати кнопкою виклику персоналу
Доброславська селищна ТГ	Доброславський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Країна мрій» Доброславської селищної ради	29,7	Обладнати зону паркування ,вхідну групу(двері, пандуси, сходи до сховища) інклюзивні туалети, та шляхи руху осіб з інвалідністю згідно норм ДБН
Кодимська міська ТГ	Заклад дошкільної освіти „Гвоздика”	25,7	Прибрати пороги по шляхам пішохідного руху, передбачити майданчик для зупинки осіб з інвалідністю згідно норм ДБН, вхідну групу-сходи обладнати поручнями та ТЕ, згідно норм ДБН, передбачити пандус або підйомник згідно ДБН, реконструювати туалет для осіб з інвалідністю згідно ДБН, обладнати запасний вихід елементами доступності та дообладнати сходи на другий поверх згідно ДБН
Саф'янівська сільська ТГ	Комишівський заклад загальної середньої освіти	33,8	Будівля знаходиться в стадії капітального ремонту, потребує реконструкції згідно норм ДБН (вхідної групи, туалетів, запасного входу, пішохідного руху)

Чорноморська міська ТГ	Чорноморська спеціальна школа	32,4	Передбачити дообладнати вхідної групи згідно ДБН, також дообладнати туалети для осіб з інвалідністю згідно ДБН, потребує інженерне рішення доступності на другий поверх, дообладнати ТЕ згідно ДБН та елементами доступності запасний вихід
Южненська міська ТГ	Заклад дошкільної освіти 3-4	36,5	Потрібно обладнати вхідну групу кнопкою виклику персоналу, туалети для осіб з інвалідністю згідно норм ДБН, потребує інженерне рішення доступності на другий поверх, доступності осіб з інвалідністю в сховище
Южненська міська ТГ	Комунальний некомерційний заклад загальної середньої освіти Ліцей № 2	37,8	Заклад потребує інженерне рішення доступності на другий поверх для осіб з інвалідністю та доступності до сховища, обладнати кнопкою виклику персоналу вхідну групу

Основою на аналізі даних щодо фізичної та архітектурної доступності шкіл, дитячих садків та ліцеїв у різних областях та громадах в рамках проведення дослідження, можна визначити наступні рекомендації для покращення їхньої доступності:

1. Встановлення пандусів та адаптованих входів: забезпечити наявність пандусів та автоматичних дверей для безперешкодного доступу учнів, вчителів та відвідувачів з обмеженими можливостями.
2. Адаптація санітарних вузлів: кожен заклад має мати хоча б один повністю адаптований санітарний вузол з достатнім простором для маневрування, поручнями та низьким розміщенням рукомийників.
3. Обладнання ігрових та навчальних просторів: забезпечити ігрові майданчики та класні кімнати адаптованим обладнанням і меблями, що відповідають потребам дітей з різними формами інвалідності.
4. Тактильна підлогова навігація: встановлення тактильної підлогової плитки для орієнтації осіб з вадами зору.
5. Навчальні матеріали та технології: використання інклюзивних навчальних матеріалів та технологій, таких як електронні підручники, програми читання екрану та інтерактивні дошки, доступні для всіх учнів.
6. Навчання вчителів: регулярне проведення тренінгів для вчителів та адміністрації з питань інклюзивної освіти та надання першої допомоги.
7. Психологічна підтримка: надання кваліфікованої психологічної підтримки та консультацій для учнів з особливими освітніми потребами.
8. Доступність інформації: забезпечення доступності всієї інформації та комунікацій для учнів з інвалідністю, включаючи веб-сайти навчальних закладів, які повинні бути сумісними зі спеціалізованим програмним забезпеченням.
9. Спеціалізовані програми та ресурси: розробка та впровадження спеціалізованих освітніх програм та ресурсів, спрямованих на розвиток та соціалізацію дітей з обмеженими можливостями.
10. Залучення батьків і громадськості: створення механізмів для активної участі батьків у процесі інклюзивної освіти та залучення громадськості до створення доступного освітнього середовища.

Реалізація цих рекомендацій допоможе створити безпечне, комфортне та стимулююче навчальне середовище, доступне для всіх учнів, незалежно від їхніх фізичних можливостей.

Аналізуючи дані щодо доступності об'єктів освіти та просвітницьких, у тому числі громадських просторів по роботі з дітьми, підлітками та дорослими, можна сформулювати наступні рекомендації для їх покращення:

1. Для забезпечення права на освіту дітям з особливими освітніми потребами, включаючи дітей з інвалідністю, керівники дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних та інших навчальних

закладів повинні забезпечити їм відповідні умови для навчання. Особливу увагу слід приділити архітектурній доступності всіх функціонуючих навчальних закладів, новобудов та тих, які капітально ремонтуються.

Принципи проекту "Новий Освітній Простір" (далі скорочено - НОП)

- Енергоефективність
- Сучасне обладнання
- Мотивуючий простір
- Безбар'єрність та інклюзія

Мета НОП – створення комфортних умов для якісного навчання дітей у "Новій Українській Школі".

2. Виконувати оновлені ДБН (Державні будівельні норми) та адаптовувати до них існуючі будівлі надання послуг освітнього та просвітницького характеру, так як нові ДБН для загальноосвітніх шкіл та дитячих садків передбачають:
 - Комфортні умови для навчання: проектування класів, навчальних кабінетів, ігрових кімнат, актових та спортивних залів з урахуванням інклюзивності.
 - Умови для розвитку: проектування додаткових приміщень для медобслуговування та корекційно-розвиткових занять.
 - Безперешкодний доступ: проектування елементів доступності (пандусів, ліфтів, підйомників, спеціальних сходів).
3. Виконувати наступні рекомендації для вирішення загальних питань доступності в школах для забезпечення інклюзивного навчального процесу по:
 - проведенню аудиту доступності,
 - оцінці всіх об'єктів на предмет доступності та скласти план поетапного усунення бар'єрів.
 - обговоренню планів забезпечення інклюзивного навчання з учнями, батьками та вчителями, разом з Робочою групою з питань інклюзії, що була створена спільно з ГО «Фундація «Простір» в рамках реалізації завдань гранту Проекту USAID «ГОВЕРЛА».
4. Поліпшувати фізичне середовища об'єктів послуг через включення на фінансування в заходи місцевих програм наступних елементів: встановлення пласких входів, пандусів, кольорового маркування сходів і стін, покращення освітлення, усунення порогів, забезпечення належної акустики в класах та обладнання ресурсних кімнат розвантаження дітей з різним порушенням функціональності, створення інклюзивних санітарних вузлів, забезпечення сходовий проїмів електричними скороходами, шкільних бібліотек підручниками зі шрифтом Брайля, запровадженням на рівні громади соціальної послуг «соціальний супровід під час інклюзивного навчання».
5. Вдосконалювати системи надання доступної інформації: використовувати збільшений шрифт, мову легкого читання, мову жестів, шрифт Брайля, піктограми, забезпечити доступність інформації на сайтах шкіл та на вказівниках біля та в будівлі закладів освіти та просвітницької діяльності
6. Вдосконалювати шкільні програми: змінити методи навчання та виховання, організацію класу, розклад уроків, забезпечення підтримкою учнів з особливими освітніми потребами.
7. Аналізувати наявні інноваційні та допоміжні технології універсального дизайну: застосовувати комп'ютери із сенсорним екраном, інтерактивні дошки, програмне забезпечення для текстового мовлення та перекладу шрифтом Брайля, голосові вказівники та покажчики, тощо
6. Забезпечувати об'єкти надання послуг універсальним обладнанням: меблі для класів з регулюючими висоту та ін. механізмами, універсальні зон відпочинку, їдальні, занять фізкультурою та трудовим вихованням з елементами універсального дизайну.
7. Зробити інклюзивним транспортне забезпечення: облаштувати місця для паркування шкільних автобусів та автомобілів для підвозу учнів та вчителів з інвалідністю, облаштувати транспортні засоби заниженими пристроями входу/виходу, підйомними механізмами або закупити спеціальні транспортні засоби та запровадити нову соціальну послугу «соціальне таксі», створити велопарковки, розробити правила користування шкільним автобусом населенням, яке потребує особливої уваги та допомоги в питаннях користування інклюзивними логістичними маршрутами та спеціальними пристроями або спеціальним транспортом.

8. Підтримка вчителів та адміністрації, працівників закладів надання послуг освітнього характеру: проводити тренінги та підвищення кваліфікації для вчителів, залучати батьків до просвітницької роботи напрямку забезпечення інклюзивного спілкування та самого процесу надання інклюзивних послуг.

9. Опрацювати систему інклюзивних супутніх послуг: спеціальних послуг, харчування та інших необхідних умов для учнів з особливими потребами.

10. Навчити та запровадити практики використання спеціальних посібників та рекомендацій персоналом об'єктів надання послуг: з метою роз'яснення необхідності та доцільності застосування вимог державних будівельних норм та стандартів щодо створення безбар'єрного архітектурного середовища, інших доступних інклюзивних практик та підходів через використання тренінгових матеріалів та посібників, зокрема:

Освітній серіал
«Безбар'єрна грамотність»

<https://osvita.diia.gov.ua/courses/barrier-free-literacy>

Освітній серіал
«Держава без бар'єрів»

<https://osvita.diia.gov.ua/courses/barrier-free-government>

Посібник «Дослідження
доступності міських
просторів»

<https://mtu.gov.ua/files/doslidzhennya-dostupnosti-miskyh-prostoriv.pdf>

Посібник "Універсальний
дизайн в громаді"

https://naiu.org.ua/wp-content/uploads/2021/09/UniversalDesign-ItemsSpaceInfoServices_Brochure_Web_1.pdf

Довідник
безбар'єрності

<https://bf.in.ua/>

"Етика
коректної
взаємодії"

<https://bf.in.ua/ethics/>

Державні будівельні
норми, оновлення
2022

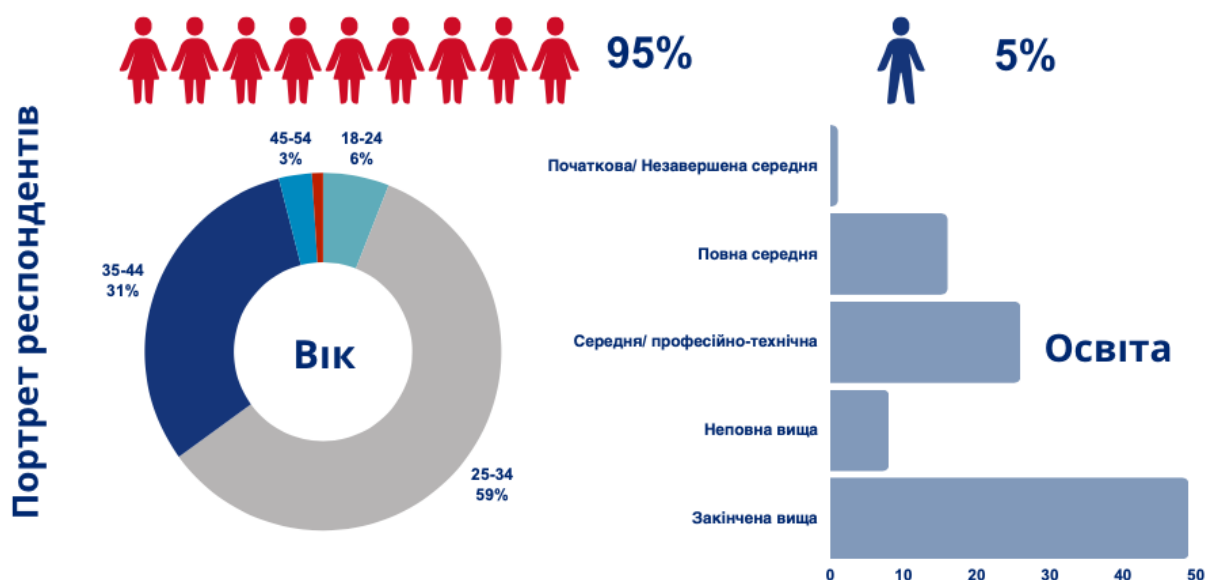
<https://budport.com.ua/news/24935-1-veresnya-2022-roku-nabere-chinnist-11-novih-dbn-ta-zmini-do-sche-14-isnuyuchih-derzhavnih-budivelnih-norm>

Ці рекомендації спрямовані на створення безбар'єрного середовища в освітніх закладах, зокрема школах, ліцеях, гімназіях та громадських просвітницьких закладів молодіжної роботи, які забезпечать рівний доступ до освіти для всіх учнів та молоді.

Визначення пріоритетних напрямів розвитку інклюзії в загальноосвітніх навчальних закладах та закладах дошкільної освіти

Заклади дошкільної освіти

Загальна вибірка сукупність 612 респондентів, це батьки/опікуни дітей, що відвідують ЗДО.

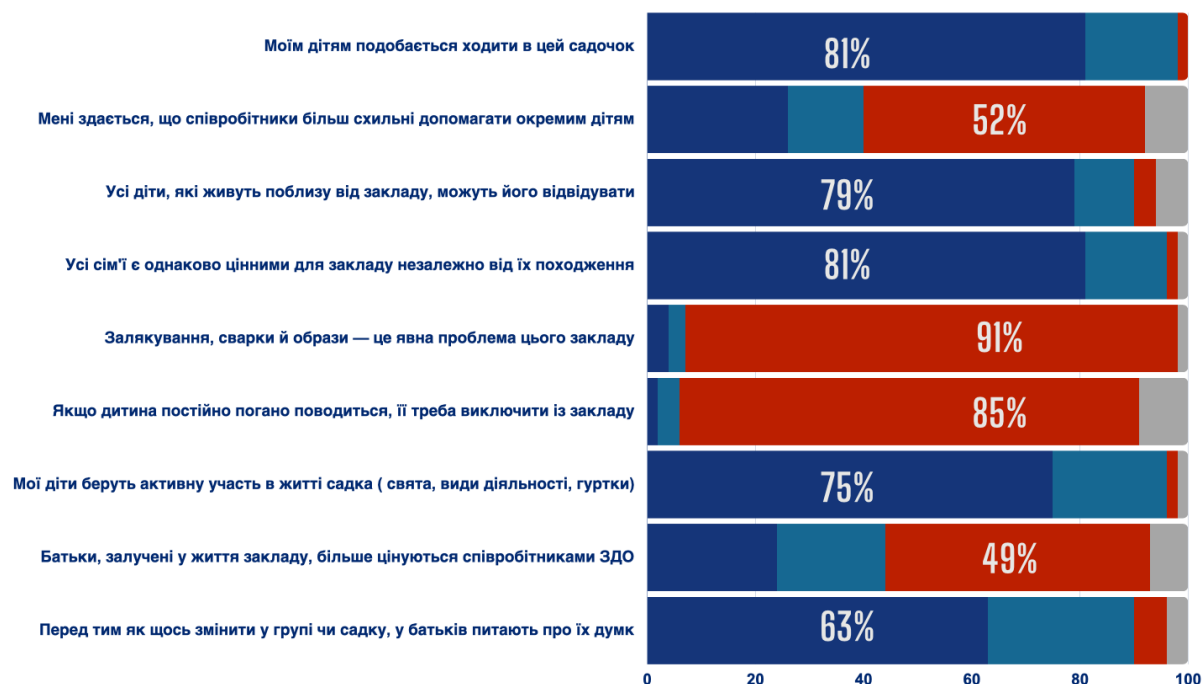

Індекс інклюзії на думку батьків та їх дітей

Аналіз відповідей показника "Повністю згоден/на" щодо різних аспектів роботи дитячих садків показує такі результати:

- Відразу вирішив, що мої діти будуть відвідувати цей садочок - 84%.
 - Високий рівень задоволеності та довіри до закладу серед батьків з самого початку.
- Мої діти хотіли піти вчитись в цей садочок- 71%:
 - Більшість дітей виявляють бажання відвідувати заклад.
- Мені надали повну інформацію про заклад, коли я вперше її відвідав - 83%:
 - Позитивна оцінка інформаційної підтримки під час першого знайомства з закладом.
- Щоквартальні інформаційні бюлетені повідомляють мені про зміни у закладі - 64%.
 - Відносно низький показник, що свідчить про потребу покращення регулярної комунікації з батьками.
- Мені здається, що ЗДО належно інформує мене про успішність моєї дитини - 76%:
 - Загалом позитивна оцінка, але є простір для вдосконалення, показник свідчить про наявність діалогу вихователів - батьки.
- Вважаю, що співробітники ЗДО дружньо налаштовані по відношенню до батьків - 82%:
 - Високий рівень задоволеності дружнім ставленням персоналу до батьків.
- Знаю, до кого звернутись, якщо в мене є запитання про успішність моєї дитини - 90%:
 - Найвищий показник серед усіх, що свідчить про добру організацію підтримки для батьків.
- Якщо розповісти про неспокій, то впевнений, що мої слова приймуть до уваги - 75%:
 - Переважно позитивна оцінка, але є можливість для покращення врахування занепокоєнь батьків, залучення психологів, соціальних педагогів, для попереджувальної роботи.
- Заклад надає чітку інформацію про те, як я можу допомогти дитині вдома - 76%:
 - Показник вказує на необхідність поліпшення в цій сфері.

Аналіз відповідей показника "Повністю згоден/на" щодо різних аспектів роботи дитячих садків:

- Моїм дітям подобається ходити в цей садочок - 81%:
 - Високий рівень задоволення дітей відвідуванням закладу, що свідчить про позитивну атмосферу.

2. Мені здається, що співробітники більш схильні допомагати окремим дітям - 26%:
 - Низький показник, що вказує на можливу нерівність у підходах до дітей. Це може свідчити про те, що деякі діти не отримують необхідної підтримки.
3. Усі діти, які живуть поблизу від закладу, можуть його відвідувати - 79%:
 - Високий рівень доступності закладу для місцевих дітей, що є позитивним аспектом, щодо інклюзивних підходів.
4. Усі сім'ї є однаково цінними для закладу незалежно від їх походження - 81%:
 - Високий показник, який свідчить про рівне ставлення до всіх сімей, що є важливим для інклюзивного середовища.
5. Залякування, сварки й образи — це явна проблема цього закладу - 4%:
 - Дуже низький показник, що вказує на те, що булінг та конфлікти не є значною проблемою в закладах.
6. Якщо дитина постійно погано поводить, її треба виключити із закладу - 2%:
 - Дуже низький показник, що свідчить про толерантний підхід до поведінки дітей та спроби вирішувати проблеми без виключення.
7. Мої діти беруть активну участь в житті садка (свята, види діяльності, гуртки) - 75%:
 - Високий рівень залучення дітей до активностей, що сприяє їхньому розвитку та соціалізації.
8. Батьки, залучені у життя закладу, більше цінуються співробітниками ЗДО - 24%:
 - Низький показник, що може вказувати на недостатнє визнання залучення батьків або нерівне ставлення до них.
9. Перед тим як щось змінити у групі чи садку, у батьків питають про їх думку - 63%:
 - Досить високий показник, але є простір для покращення комунікації та залучення батьків до процесу прийняття рішень.

Висновки

Наведені вище результати свідчать про загалом високу задоволеність батьків роботою закладів дошкільної освіти. Також вбачається позитивне ставлення до відвідування закладу та рівне ставлення до всіх сімей незалежно від їхнього походження, що сприяє розвитку інклюзивного середовища.

Однак, помітні і ті заклади громад, які потребують покращення щодо:

- **Покращення регулярної комунікації:** Щоквартальні бюлетені потребують вдосконалення, щоб краще інформувати батьків про зміни у закладі.
- **Надання чіткої інформації щодо успішності дітей:** Батьки повинні отримувати чітку та регулярну інформацію про успіхи своїх дітей.
- **Врахування занепокоєнь батьків:** Потрібно забезпечити, щоб занепокоєння батьків приймалися до уваги та враховувалися у роботі закладу.
- **Забезпечення рівності у допомозі дітям:** Варто звернути увагу на рівне ставлення до всіх дітей та забезпечення необхідної підтримки кожному.
- **Визнання та цінування залучення батьків:** Залучення батьків до життя закладу повинно бути більше визнаним та цінованим.
- **Більшій участі батьків у прийнятті рішень:** Потрібно збільшити участь батьків у процесі прийняття рішень щодо змін у закладах дошкільної освіти, що були залучені до дослідження.

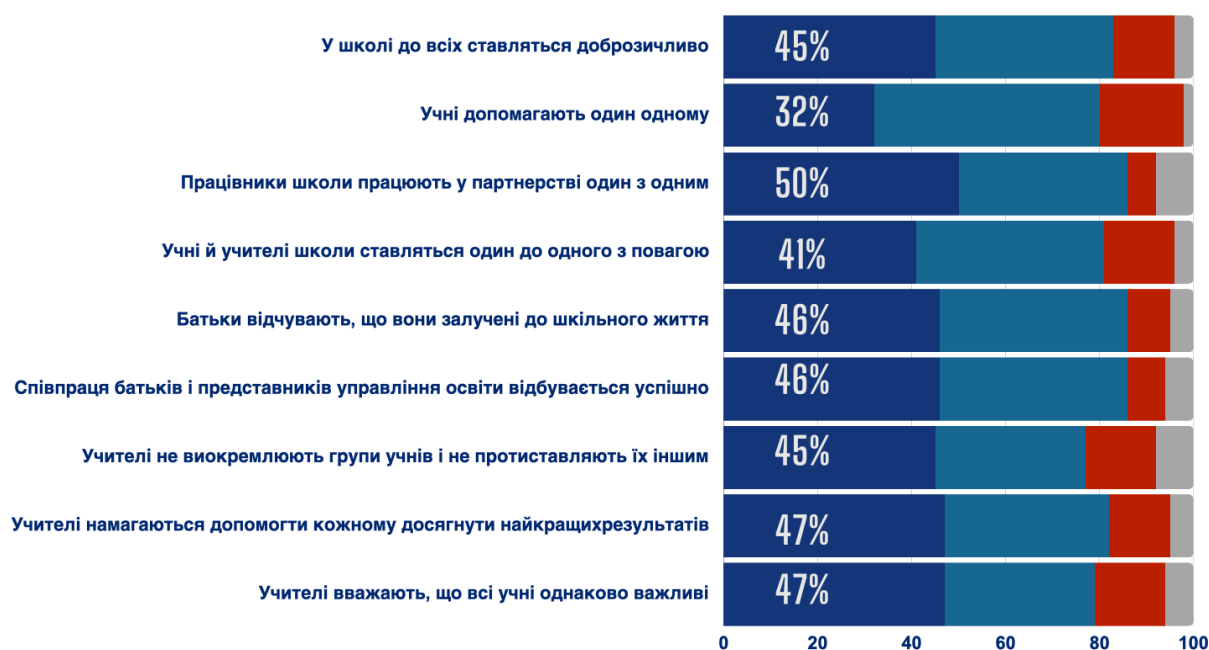
Ці кроки допоможуть підвищити загальний рівень інклюзії, довіри та задоволеності серед батьків, а також покращити ефективність роботи дитячих садків.

Загальноосвітні навчальні заклади

Загальна вибірка сукупність 725 респондентів, це батьки/опікуни/діти, що відвідують загальноосвітні навчальні заклади. .

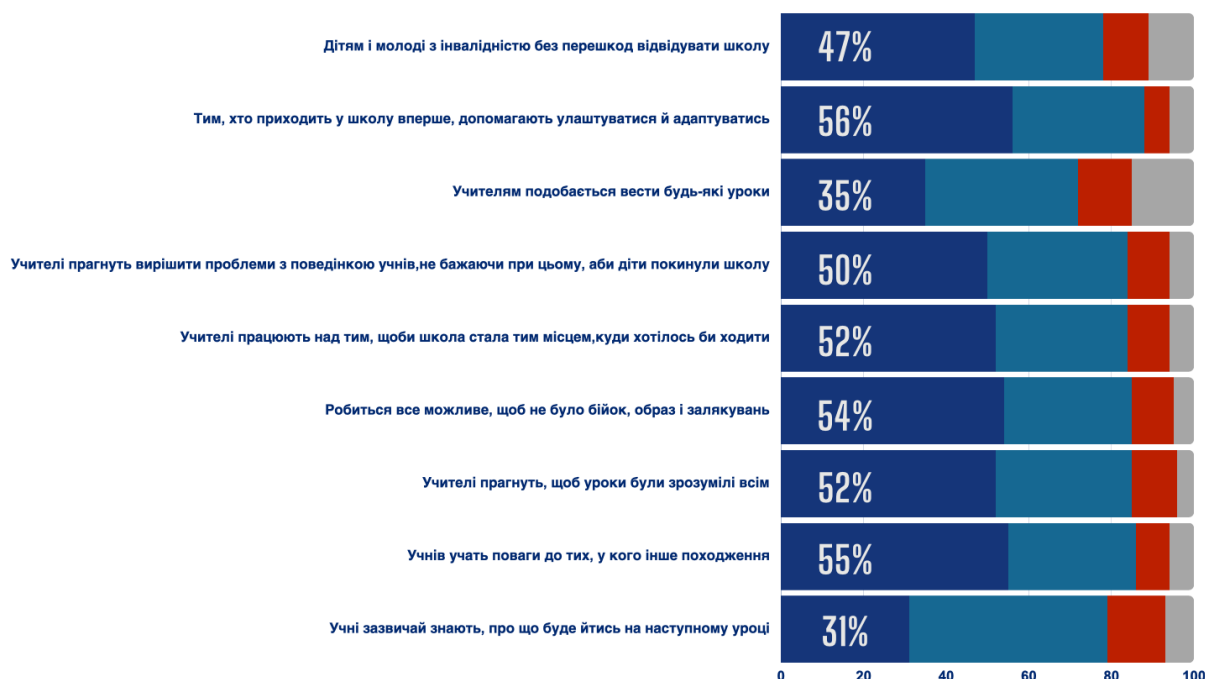

Індекс інклюзії на думку опитаних респондентів

Аналіз відповідей показника "Повністю згоден/на" щодо різних аспектів шкільного середовища:

1. У школі до всіх ставляться доброзичливо- 45%:
 - Менше половини респондентів вважають, що доброзичливість є загальною рисою шкільного середовища. Це вказує на потребу в покращенні культури взаємодії в школі.
2. Учні допомагають один одному- 32%:
 - Дуже низький показник, що свідчить про слабку культуру взаємодопомоги серед учнів. Це може впливати на загальний клімат у школі та рівень комфорту учнів.
3. Працівники школи працюють у партнерстві один з одним - 50%:
 - Половина респондентів вважають, що співробітники школи співпрацюють ефективно, але є значний простір для вдосконалення.
4. Учні й вчителі школи ставляться один до одного з повагою - 41%:
 - Низький показник, що вказує на недостатній рівень взаємної поваги між учнями та вчителями. Це важливий аспект для створення позитивного навчального середовища.
5. Батьки відчувають, що вони залучені до шкільного життя - 46%:
 - Менше половини батьків відчувають себе залученими до шкільного життя, що вказує на потребу в покращенні комунікації та взаємодії з батьками.
6. Співпраця батьків і представників управління освіти відбувається успішно - 46%:
 - Показник на рівні майже половини, що вказує на наявність співпраці, але потребує вдосконалення для досягнення більшої ефективності.
7. Учителі не виокремлюють групи учнів і не протиставляють їх іншим - 45%:
 - Показник менший за половину, що свідчить про необхідність роботи над рівним ставленням до всіх учнів без виокремлення окремих груп.
8. Вчителі намагаються допомогти кожному досягти найкращих результатів - 47%:
 - Позитивний аспект, але є можливості для покращення індивідуального підходу до кожного учня.
9. Вчителі вважають, що всі учні однаково важливі - 47%:
 - Показник близький до половини, що вказує на необхідність підвищення усвідомлення важливості кожного учня.

Аналіз відповідей показника "Повністю згоден/на" щодо різних аспектів шкільного середовища:

1. Дітям і молоді з інвалідністю без перешкод відвідувати школу - 47%:
 - Менше половини респондентів вважають, що школа забезпечує безперешкодний доступ для дітей та молоді з інвалідністю. Це вказує на потребу в поліпшенні доступності.
2. Тим, хто приходить у школу вперше, допомагають влаштуватися й адаптуватися - 56%:
 - Більше половини респондентів позитивно оцінюють процес адаптації нових учнів, але є можливості для покращення.

3. Учителям подобається вести будь-які уроки - 35%:
 - Низький показник, що свідчить про те, що не всі вчителі отримують задоволення від проведення уроків. Це може впливати на якість навчання.
4. Учителі прагнуть вирішити проблеми з поведінкою учнів, не бажаючи при цьому, аби діти покинули школу - 50%:
 - Половина респондентів вважають, що вчителі прагнуть вирішувати поведінкові проблеми без виключення учнів зі школи, але це також потребує покращення.
5. Учителі працюють над тим, щоби школа стала тим місцем, куди хотілось би ходити - 52%:
 - Позитивний аспект, але показник вказує на необхідність додаткових зусиль для створення привабливого шкільного середовища.
6. Робиться все можливе, щоб не було бійок, образ і залякувань - 54%:
 - Більше половини респондентів відзначають зусилля школи щодо запобігання конфліктам, але є простір для вдосконалення.
7. Учителі прагнуть, щоб уроки були зрозумілі всім- 52%:
 - Позитивний аспект, але необхідно працювати над тим, щоб всі учні зрозуміли матеріал.
8. Учні вчать поваги до тих, у кого інше походження- 55%:
 - Більше половини респондентів відзначають зусилля щодо навчання повазі до різноманіття, але цей показник також можна покращити.
9. Учні зазвичай знають, про що буде йтись на наступному уроці - 31%:
 - Дуже низький показник, що вказує на недостатнє інформування учнів про зміст майбутніх уроків.

Аналіз відповідей показника "Повністю згоден/на" щодо різних аспектів шкільного середовища:

1. Під час уроків учителі хочуть, щоб учні допомагали один одному - 42%:
 - Менше половини респондентів вважають, що вчителі заохочують взаємодопомогу серед учнів. Це вказує на можливість для покращення культури співпраці між учнями.
2. Зазвичай під час уроків учні та вчителі добре ставляться один до одного - 43%:
 - Показник свідчить про те, що менше половини респондентів відзначають добрі стосунки між учнями та вчителями під час уроків. Необхідно посилити роботу над покращенням взаємоповаги та взаємодії.
3. Учителі допомагають усім, у кого є труднощі з навчанням- 41%:
 - Низький показник, що вказує на недостатню підтримку учнів з навчальними труднощами. Необхідно покращити індивідуальну допомогу для учнів, які потребують додаткової підтримки.
4. Асистенти педагогів працюють з кожним, хто потребує допомоги - 46%:
 - Майже половина респондентів задоволені роботою асистентів педагогів, але є простір для вдосконалення, щоб забезпечити допомогу всім учням, які її потребують.
5. Домашні завдання зрозумілі й допомагають у навчанні - 34%:
 - Дуже низький показник, що свідчить про те, що більшість учнів не вважають домашні завдання зрозумілими та корисними. Це важлива сфера для покращення, щоб домашні завдання дійсно сприяли навчальному процесу.

6. У позакласний час проводяться заходи, цікаві всім - 42%:

- Показник свідчить про те, що менше половини респондентів вважають позакласні заходи цікавими для всіх. Це вказує на потребу у різноманітніших та більш залучаючих позакласних заходах.

Висновки

Результати дослідження вказують на загалом середній рівень задоволеності батьків та учнів різними аспектами шкільного життя. Зокрема, аналіз показує, що є кілька ключових областей, які потребують покращення для підвищення інклюзивності та загального комфорту в школах:

Основні області, які потребують покращення:

- Культура доброзичливості та взаємодопомоги серед учнів:** необхідно створити більш підтримуюче та доброзичливе середовище для учнів, щоб заохочувати взаємодопомогу та співпрацю.
- Взаємоповага між учнями та вчителями:** потрібно посилити культуру поваги та взаєморозуміння між учнями та вчителями, що є основою для здорового навчального процесу.
- Залучення батьків до шкільного життя:** варто покращити комунікацію з батьками та активніше залучати їх до шкільних процесів, щоб підвищити їхню залученість та задоволеність.
- Співпраця між працівниками школи та батьками:** необхідно вдосконалювати взаємодію між учителями, адміністрацією та батьками для кращого розуміння та підтримки навчального процесу.
- Рівне ставлення до всіх учнів:** потрібно забезпечити рівноправне ставлення до всіх учнів, без виокремлення окремих груп, щоб усі діти почували себе однаково важливими та цінними.
- Доступність для дітей та молоді з інвалідністю:** потрібно поліпшити умови для безперешкодного доступу для дітей та молоді з інвалідністю, щоб забезпечити їм повноцінне навчання.
- Адаптація нових учнів:** варто посилити зусилля щодо допомоги новим учням влаштуватися та адаптуватися до шкільного середовища.
- Задоволення вчителів своєю роботою:** необхідно підвищити мотивацію та задоволення вчителів від проведення уроків, що безпосередньо впливає на якість навчання.
- Вирішення поведінкових проблем:** потрібно розвивати методи роботи з поведінковими проблемами учнів, щоб вирішувати їх без виключення зі школи.
- Створення привабливого шкільного середовища:** посилити зусилля щодо створення привабливої атмосфери в школі, куди учні хотіли б ходити.
- Запобігання конфліктам:** продовжувати та посилювати заходи щодо запобігання булінгу та конфліктам, щоб забезпечити безпеку та комфорт для всіх учнів.
- Зрозумілість уроків:** потрібно працювати над тим, щоб усі учні розуміли матеріал уроків, забезпечуючи доступність та ефективність навчання.
- Поважне ставлення до різноманіття:** продовжувати виховувати повагу до різноманіття серед учнів, сприяючи інклюзивному та толерантному середовищу.
- Інформування учнів про уроки:** потрібно покращити комунікацію щодо змісту майбутніх уроків, щоб учні знали, чого очікувати та могли краще підготуватися.
- Заохочення взаємодопомоги серед учнів:** необхідно більше заохочувати учнів до допомоги один одному під час уроків, розвиваючи колективний дух.
- Підтримка учнів з навчальними труднощами:** важливо забезпечити достатню підтримку для учнів, які мають труднощі з навчанням, через індивідуальні підходи та додаткову допомогу.
- Робота асистентів педагогів:** потрібно вдосконалювати роботу асистентів, щоб забезпечити допомогу всім, хто її потребує.
- Зрозумілість та ефективність домашніх завдань:** необхідно зробити домашні завдання більш зрозумілими та корисними для учнів, щоб вони сприяли навчальному процесу.
- Інтерес позакласних заходів:** варто урізноманітнити позакласні заходи, щоб вони були цікавішими для більшої кількості учнів, залучаючи їх до активного шкільного життя.

Все перелічене вище допоможе створити більш ефективне, інклюзивне та комфортне середовище для навчання та розвитку учнів, сприяючи їхній академічній успішності та особистісному зростанню.

Наскільки добре ви розумієте поняття "Інклюзивність"?

Наскільки актуальним є питання "інклюзії":

*Оцінювання за десятибальною шкалою

Загалом більшість респондентів мають певне розуміння інклюзивності, що може слугувати базою для подальшої освіти та розвитку в цій області, але також вбачається необхідність додаткового освітнього чи інформаційного впливу для пояснення цього поняття та його значення.

Актуальність питання інклюзії є вище середнього.

Наскільки особисто ви готові брати участь у заходах, щодо впровадження інклюзії у вашому навчальному закладі?

Загальний середній показник відповідей респондентів на запитання про їхню готовність брати участь у заходах щодо впровадження інклюзії у їхньому навчальному закладі становить 5,8 з 10. Це означає, що середній рівень готовності до участі є помірним.

Цей результат може свідчити про те, що частина респондентів зацікавлена в інклюзивному навчанні та готова приймати активну участь у впровадженні цієї концепції. Однак існують і ті, хто може виявляти більшу невпевненість або недостатню готовність до залучення до таких заходів.

Додатково результат вказує на потребу в додатковій інформації, підтримці або ресурсах для тих, хто не обізнаний про процеси інклюзії та ще не впевнений у своїй готовності до участі в інклюзивних заходах.

Додаткові корисні джерела

1. Про забезпечення безперешкодного доступу до навчальних закладів. Лист МОН України від 13.08.2014 № 1/9-414.
2. Створено всі умови для того, щоб усунути бар'єри у закладах освіти, — Парцхаладзе// <https://ud.org.ua/novini-ta-podiji/411-stvoreno-vsi-umovi-dlya-togo-shchob-usunuti-bar-eri-u-zakladakh-osviti-partskhaladze>
3. Особливості організації доступного середовища в закладах освіти. Онлайн-курс для вчителів// https://www.youtube.com/watch?v=pyIVGOfldLs&ab_channel=EdEra
4. Як застосовувати в школах універсальний дизайн, стандарти доступності й розумне пристосування// <https://nus.org.ua/articles/yak-zastosovuvaty-v-shkolah-universalnyj-dyzajn-standarty-dostupnosti-j-rozumne-prystosuvannya/>
5. Архітектурна доступність шкіл: навч.-метод. посіб./за заг. ред. Байди Л. Ю., Красюкової-Еннс О. В; колек. авторів: Азін В.О., Грибальський Я.В., Байда Л.Ю., Красюкова-Еннс О.В. — К: 2012. — 88 с.
6. Азін В. О., Байда Л. Ю., Грибальський Я. В., Красюкова-Еннс О. В. Доступність та універсальний дизайн : навч.-метод. посіб./ за заг. ред. Байди Л. Ю., Красюкової-Еннс О. В. — К., 2013. —128с.
7. «Новий Освітній Простір. Безбар'єрність» (2019 р.)// https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/408/NOP_Bezbaryernist.pdf .

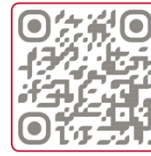
Аналіз доступності та перспектив розвитку соцпослуг у партнерських громадах Житомирської області:

<https://ndo.lg.ua/articles/166-anal-z-dostupnost-ta-perspektiv-rozvitku-socposlug-u-partnerskih-gromadah-zhytomirsko-oblast.html>

Аналіз доступності та перспектив розвитку соцпослуг у партнерських громадах Одеської області

<https://ndo.lg.ua/articles/171-anal-z-dostupnost-ta-perspektiv-rozvitku-socposlug-u-partnerskih-gromadah-odesko-oblast.html>

Аналіз доступності та перспектив розвитку соцпослуг в громадах Рівненської області:

<https://ndo.lg.ua/articles/165-anal-z-dostupnost-ta-perspektiv-rozvitku-socposlug-v-gromadah-r-vnensko-oblast.html>

Аналіз доступності та перспектив розвитку соцпослуг у партнерських громадах Закарпатської області

<https://ndo.lg.ua/articles/170-anal-z-dostupnost-ta-perspektiv-rozvitku-socposlug-u-partnerskih-gromadah-zakarpatsko-oblast.html>

Аналіз доступності та перспектив розвитку соцпослуг у партнерських громадах Львівської області

<https://ndo.lg.ua/articles/169-anal-z-dostupnost-ta-perspektiv-rozvitku-socposlug-u-partnerskih-gromadah-lv-vsko-oblast.html>

Аналіз доступності та перспектив розвитку соцпослуг у партнерських громадах Волинської області

<https://ndo.lg.ua/articles/168-anal-z-dostupnost-ta-perspektiv-rozvitku-socposlug-u-partnerskih-gromadah-volinsko-oblast.html>

Аналіз доступності та перспектив розвитку соцпослуг у партнерських громадах Полтавської області

<https://ndo.lg.ua/articles/169-anal-z-dostupnost-ta-perspektiv-rozvitku-socposlug-u-partnerskih-gromadah-lv-vsko-oblast.html>

1

<https://ndo.lg.ua/articles/163-ndeks-nklyuz-rozvitok-navchannja-ta-uchast-v-zhiitt-d-jalnost-shk-l.html>

2

<https://ndo.lg.ua/articles/164-dostupnii-vebsait.html>

3

<https://lart.lviv.ua/uk>